

*Kate ve Morgan'a
ve ayakkabısına kum kaçan herkese.*

*Editörüm David Gale, asistanları
John Rudolph ve Elena Murphy,
temsilcim Ginger Knowlton, ayrıca
dosyama yardım ve önerilerinden
dolayı Pat Lowery Collins, Suzanne
Freeman ve Anita Riggio'ya içten
teşekkürlerimle.*

*Massachusettes, Provincetown'daki
Güzel Sanatlar Çalışmaları
Merkezi'ne özel teşekkürler.*

BİR

Geçmişe dönüp baktığımda, Razzle Penney'yle Truro çöplüğünde tanıştığım güne dek hayatımın derin bir uykudan ibaret olduğunu söylemeliyim. Annem o sabah beni de zorla yanında götürmüştü. Çöpleri taşımamın, çırpı kollarımı kaslı yapacağını söyleyerek zorunlu görevime bahane bulmuştu. Çok da umurumdaydı ya.

Sonuçta sabahın onunda çöplükte, arabanın bagajından çöpü çıkarıyor, parmaklıkların üzerinden koca bidona fırlatıp atıyordum. Yolun sonuna götürülüp imha edilmesi için. Yok edilmesi için. Böylece kimse, elden çıkarılmış yığınla pisliğe bakmak ve süpermarketten aldıkları o yeni plastik eşyanın ya da pahalı mağazalardan aldıkları o şık giysilerin nasıl da hızla atığa dönüştüğünü görmek zorunda kalmayacaktı.

Tamam, o sabah biraz alaycıydım. Aslında, Cape Cod adlı tatil bölgesinde, kumsalın olduğu burnun iyice ucundaki, ismi

zor telaffuz edilen o mini minnacık kasabaya taşındığımızdan beri, yani iki haftadır bu ruh halindeyim. Oraya Boston'dan taşınmıştık; Boston, Hancock Kulesi ve Prudential Merkezi'nin gölgesindeki o memnuniyet verici görünmezlik içinde, dört bir taraftan korunarak büyüdüğüm yeri.

Şimdiyse, anne babamın yeni satın almış olduğu kulübe topluluğu Transilvanya'yı yeniden tasarlamaya yetecek miktarda kırık dökük mobilyayla dolu olduğundan, tam bir temizlik işçisine dönmüştüm. Annem bu yeri, "manzarayı vurgulayacak, yalın bir stilde" yerleştirmek niyetindeydi. *Travel & Leisure** dergisine aboneliği boşa gitmemiş olmalıydı, çünkü kulübelerin manzarası, mantıklı birinin burada tatil yapmak istemesini sağlayacak tek şeydi.

Küçük evler anayolun hemen kenarına dizilmişlerdi, öyle ki, arabalar oturma odalarının içinden geçiyormuş gibi, yatak odaları sürekli far ışıklarıyla doluyordu. Öte yandan, güneşin Wellfleet'ten doğup Provincetown'dan batışının izlenebileceği Cape Cod Körfezi çıkıntısının tam üzerinde bulunan bu bir sıra evin diğer cepheleri kumsala bakıyordu. Buraya bir defasında turist olarak geldiğimizde ve bronzlaşmak dışında hiçbir sorumluluğumuz olmadığında, *ben* bile bundan keyif almıştım.

Burayı satın almaksa bambaşka bir işti. Eski yatak şilteleleri, gıcırıtılı yatak iskeletleri ve tutkalla yapıştırılmışçasına sıkışmış çekmeceleriyle kontrplak masalar, koca bir kamyonu olan tuhaf işlerden sorumlu bir adam tarafından geçen hafta alınıp götürülmüştü. Bize kalansa, çoğu "süs amaçlı" eşyayı, martılı tuvaleri, kirli perdeleri ve çeşitli misafir artıklarını –küflü çarşafı, küflü havluları, küflü mayoları, küflü prezervatifleri– tor-

* Seyahat & Dinlenme. (ç.n.)

balayıp atmaktı. Bize bu sıçan deliklerini satan adamın, tesisatı bozuk bu on üç çürümüş barakayı kakaladığı biz şehir budalalarına hâlâ kıçıyla güldüğünü düşünmeden edemiyordum.

Atıklardan kurtulur kurtulmaz, çöplüğe göz attım. Kabul etmeliydim, bu kasabanın sunduğu bir şey varsa, o da müthiş fotoğraf kareleriydi. Ne yöne baksam, tuhaf manzaralar ve beklenmedik karşıtlıkların bir araya geldiği sahneler görüyordum; çöplük de bunlardan farklı değildi. Fotoğraf makinem yanımda değildi, yine de gördüklerimi hafızama kaydettim: Geridönüşüm barakasının kapısını muhafaza eden doldurulmuş devasa kedinin yanında, üst kapı çerçevesinde tırıs giden ufak, pembe midilli; on santimetre karelik parçalar oluşturacak biçimde ezilen ve ancak Andy Warhol'un düşünebileceği türde merdivenleri andıran alüminyum konserve kutuları; kapısız bir müstemilata benzeyen ve yan cephesinde kırmızı boyayla GİRMEYİN yazan yamuk, küçük bir baraka.

Benekli minik inekleri andıran tüylü terlikler ve yağmurluk giymiş, pembe bigudili yaşlıca bir kadın, antika bir kamyonetten indi ve üstünde DEPOZİTOLU CAM ŞİŞELER VE TENEKELER – TRURO KONSEYİ YAŞLANMA PROJESİ DESTEKÇİLERİ yazan bir konteynere, üç dört plastik zencefilli-gazoz şişesi fırlattı. Şu dört şişesini bağışlamak için nasıl bir acelesi vardı ki, sokağa böyle çıkmıştı?

Boston'dan sadece iki buçuk saat uzaklıkta olduğuma inanmıyordum. Her şey, herkes bambaşka görünüyordu. Güneş daha parlaktı. Rüzgâr daha kuvvetli. Karşıma çıkan insanlarsa... daha büyük. Ebat olarak değil de kişilik olarak mı, öyle bir şey. Her biri, şehirdeki insanlarda hiç fark edilmeyen yönleriyle gözünüze çarpıyordu. Belki de inek terliklerinde değildi olay, onu giyenlerin sayıca fazla olmamasındaydı; böylece her biri daha

çok dikkat çekip, kişiliğiyle dilediğinde yer kaplayabiliyordu.

Fotoğraf makinem olmadan dışarı çıkmakla hata etmiştim; sanırım, gözünün gördüğü her şeyi boşaltma çılgınlığı içinde annemin makineyi de çöplüğe atmasından korkmuştum biraz da. Bize doğru yürüyen kızı fark ettiğimde, annem çoktan otomobile binmişti. Boyu benim kadar ama benden bile cılızdı; hızlı yürümesine rağmen, uzun kolları ve bacakları, sanki eklemeleri yeterince bağlı değilmiş gibi, tembelce salınıyordu. Asker tıraşlı saçları ve siyah, kısa şortuyla atletinin de, uzun bacaklı bir böcek ya da bize doğru yüzen bir denizanası gibi görünmesinde payı vardı.

“Hadi Kenny. Bugün bitirmemiz gereken çok iş var daha,” dedi annem.

“Sanırım biri bizimle konuşmak istiyor,” dedim.

“Kim?”

Bu arada kız, bağırsa duyabileceğimiz yakınlığa gelmişti. “Atık haznesine lamba atan siz miydiniz?”

Annem pencereden eğildi. “Evet, bizdik. Bir sorun mu var?”

“Neden Takas Dükkânı’na getirmediniz ki? Birilerinin işine yarayabilirdi.” Sert bakışlarının anneme dikili olmasından memnundum.

“Nereye dedin?”

Kız, arkasındaki gri kiremit çatılı, kapısında tekerlekli sandalye rampası duran alçak yapıyı gösterdi. “Takas Dükkânı. İşe yarar şeylerinizi oraya getirmelisiniz. Böylece ihtiyacı olanlara beleşe gelir.”

Annem güldü. “Ah tatlım, o eski lamba çalışmıyordu bile.”

Sorgucumuz yanıtın tatmin olmamış görünüyordu. “Ee? Bektan bir lambayı tamir etmekte ne var ki?”

Annem küfür duyduğu anda başöğretmen rolüne bürünür –Yirmi dört yıl boyunca dokuzuncu sınıflara İspanyolca dersi verdiği için, zahmetsiz bir dönüşümdür bu. (Ben Fransızca aldım.) Yeni arkadaşımız böylece “tatlım”lıktan çıkmıştı.

“Eski mobilyalarımızla ne yapacağımızın senin işin olduğunu sanmıyorum!”

“Elbette benim işim,” dedi. Bundan haberimiz olmamasına da şaşırılmış görünüyordu. “Takas Dükkânı’nı ben işletiyorum. İnsanlar sürekli lamba bakmaya gelirler. Siz de kalkmış, böylesi bir lambayı çöpe atıyorsunuz!” İstenmeyen bir eşyayı omuzunun üzerinden atarmış gibi, uzun kollarından biriyle havayı dövdü.

“İnsanları taciz etmek de senin işin mi?” dedi annem.

Kız başını salladı. “Taciz etmiyorum. Sadece söylüyorum.”

“Öyleyse, bilgi için teşekkür ederiz.” Annemin öfkeden köpürmüş olduğunu görebiliyordum; hâlâ otomobilin dışında duran ve kızın küstahlığı karşısında hayranlıkla dikilen beni süzdü. “Artık gidebilir miyiz, lütfen?”

“Hiç Takas Dükkânı’na girdin mi?” diye sordu kız bana. Dikkatini bu kez bana yöneltmiş olmasından ötürü tedirgindim. Ellerini beline koymuş, kıvrımsız, dümdüz bedeniyle kolları arasında iki mükemmel üçgen oluşturmuştu.

“Ben mi? Yok. Buraya yeni taşındık. Dükkânı bilmiyorduk.” Söylemeye çalıştığım şeyse şuydu: *Sakın ateş etme! Ben masumum!*

Başını salladı. “O zaman sana göstercem.” Arkasını dönüp gri binaya doğru yürürken, kulaç atar gibi salladığı eli beni çağırıyordu. “Hadi gel.”

Onu takip etmeyip de ne yapacaktım? Hem bu yer, fotoğrafçı gözüme hitap edebilecek kadar tuhaftı. Kız da öyle. Geri dönüşüm barakasının yanından yüzer gibi geçerken onun fo-

toğrafını çekmek harika olurdu – incecik kolları her iki yanında süzülürken, baraka tepesinde kalacak biçimde, aşağıdan çekerdim.

“Ken, nereye gidiyorsun?” diye bağırdı annem arkamdan. Sürekli iyi çocuk olmanın aleyhinize döndüğü anlardır bunlar. Çünkü anne ve babanız bir süre sonra, yazılı izinleri olmadan hiçbir şey yapmayacağınızı düşünmeye başlar.

“Şu yeri görmek istiyorum sadece. Bir dakikaya döneceğim.” Döndüğümde beni haşlamaya hazır olacaktı ama ne fark ederdi? İki hafta boyunca tek yaptığım –sanki aptal planlarına ortakmışım gibi– o kokuşmuş kulübelerde çalışmak olmuştu. Çoğu liseli genç, yaz aylarını yolculuğa çıkararak ya da kampa giderek geçirirdi ya da en azından çalışmalarının karşılığında ücret alırdı. Bense, öğle molası verdiklerinde kendimi şanslı sayıyordum. Bu kız da, buraya geldiğimizden beri gördüğüm otuz yaş altı ilk kişiydi.

“Burası insanların, istemedikleri şeyleri bıraktıkları yer,” dedi, hole girdiğimizde. Bir duvar kenarında, üstünde giysilerle dolu market poşetleri ve paslı mangal maşaları bulunan masa duruyordu. Masanın üst kısmındaysa, kayıp evcil hayvanlar, *tai chi* dersleri ve sanat galerisi açılışı ilanları; satılık olta ve Şivava köpekleri duyuruları; alt kenarından süsmüş gibi sarkan, defterlerden yırtılmış ve telefon numaraları karalanmış kâğıtlarda “daire aranıyor” yazılarıyla dolu kocaman bir ilan panosu asılıydı.

TELEVİZYONLA KOLTUK TAKAS EDİLİR ilanını okuyup, ilanı yazanın hangi eşyadan kurtulmak, hangisini almak istediğine dair kafa patlatırken, beyaz sakallı yaşlı bir adam yanımdan geçti, mangal maşalarını aldı ve sevinçle bağırdı.

“Tam istediğim şey! Bunları buraya kim getirdi?”

“Selam Eddie. Bilmiyorum, biri gece kapıya bırakmış.”

“Mükemmel. Tek kelimeyle mükemmel. Bugün gelen başka demir bir şey var mı?”

“Yok. Şuradaki eski karyola var ama onu istememiştin.”

“Hayır hayır. Hâlâ çöp sayılmaz o. Biri kullanabilir.” Adam gitmeye davrandı. “Oldu o zaman. Yarın görüşürüz Razzle.”

“Güle güle Eddie.” Beni salona götürdü. “Her şeyi burada düzenliyorum. Gördün mü? Eskiden her şey her yerdedi ama artık düzenli duruyorlar.”

“Neden demir istiyor?” diye sordum.

“Eddie heykeltıraş. Eski demir parçalardan kaynakla heykel yapıyor.” Yine bir şeylere işaret etmeye başladı. “İşte, giysileri şu bidonlara koyuyorum, ayakkabıları oradaki rafa, kitaplar arka duvara diziliyor...”

Ancak tura ilgimi tam veremiyordum. Buradaki insanlar ne kadar garipti. “Sana Razzle mı dedi? Adın bu mu?”

“Öyle.”

“Bu adı daha önce duymadım.”

Omuz silkti. “Annem meleklerle takmıştı. Hâlâ da takık galiba. *Raziel*, Gizem Meleği. Tabii kimsenin doğru telaffuz edemeyeceğini ya da yazamayacağını düşünüp, bana Razzle demiş. Abim Ezra da, Yazarlar Meleği'nin adını taşıyor. Annem böyle istemiş o zamanlar. Böyle kafayı yemeden önce.”

Tur işine devam etti. “Kırılabilir mutfak eşyasını, yani kap kacak, bardaklar ve mikserleri falan şu arka duvarda yukarılara koyuyorum. Elektronik aletler, tost makinesi ve kahve makinesi gibi şeyler de alçak raflarda. Zaten kırık olduklarından, çocukların bunları daha fazla kıramayacağını düşündüm. Oyuncaklarsa, şu küçük kapalı alanda.”

Razzle duraklayıp, doğrudan gözlerimin içine baktı. Ben-